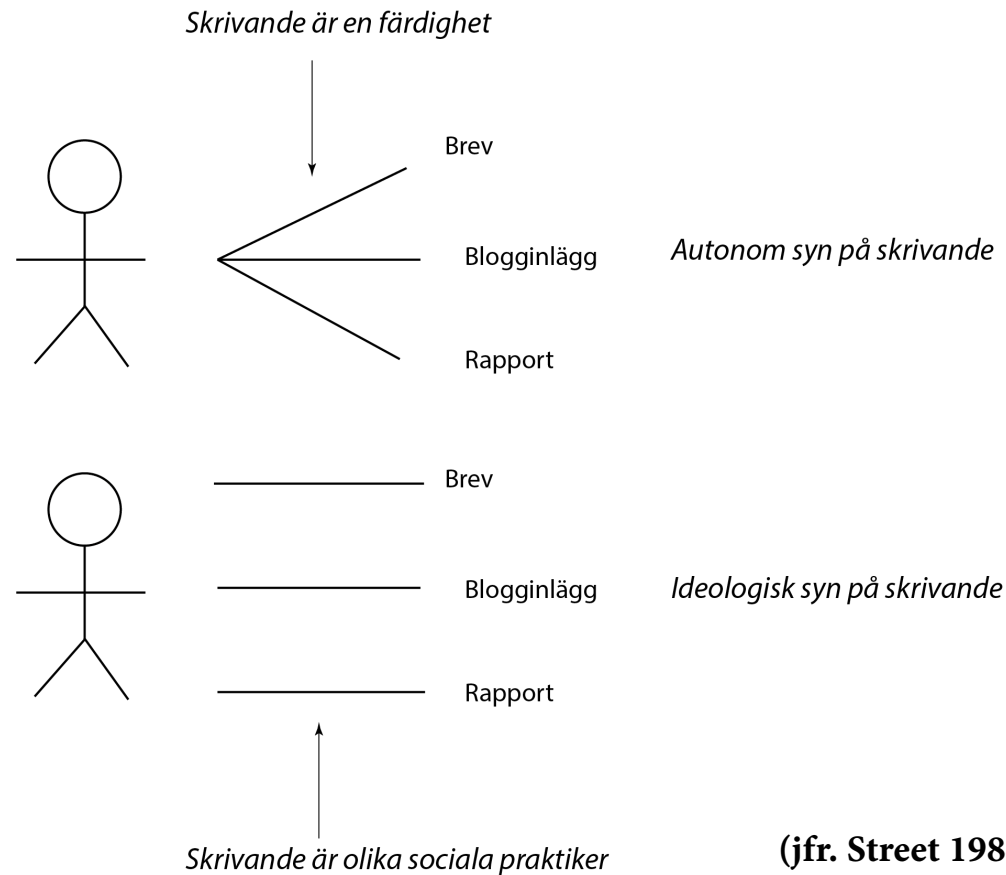

Akademiskt skrivande

Teknikkommunikation 1DV510
Sergej Ivanov, universitetslektor
Institutionen för svenska språket

Vad är skrivande?

(jfr. Street 1984; Ivanič 2004)

Diskursdomäner i högre utbildning

(jfr. Macken-Horarik m.fl. 2006; Blåsjö & Wittek 2017)

Kalle och Hobbe om akademiskt skrivande

Vad är akademiskt skrivande?

- Ett system för att förmedla information och delta i ett vetenskapligt samtal
- Olika genrer och texttyper
- Innehåller ett forskningsproblem
- Syfte och frågeställningar
- Resultat
- Resonemang som bygger på tidigare forskning
- Ej bara att skriva en rapport utan även ett sätt att arbeta: forskningsprocess
- Öppen för fackgranskning
- Mindre tolkningsutrymme genom precision, koherens och tydlighet

Vad krävs för att bli en god skribent?

Fackkunskaper

- lär dig behärska ämnet som du ska skriva om

Kunskap om skrivprocessen och skrivstrategier

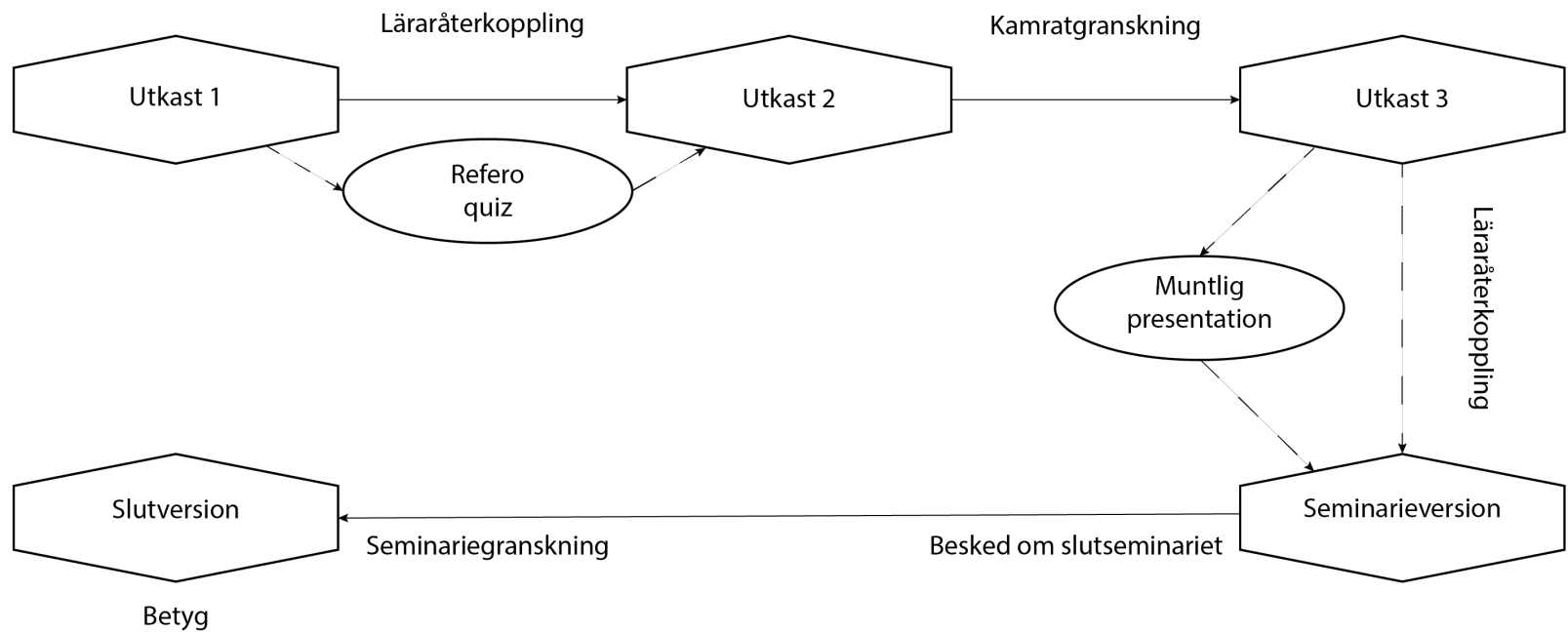
- lär dig vilket som är det bästa arbetssättet inom de olika faserna i skrivprocessen

Text- och genrekunskap

- skaffa dig kunskaper om vilka krav och förväntningar som ställs på texten som du ska skriva

Skrivprocessen på 1DV510

Tankekartor

Förbered en tankekarta med:

- Rapportens ämne (inom datavetenskap)
- Motivering (yrkesrelevans, tidigare forskning, ev. samhällsdebatt)
- Vad du redan kan om rapportens ämne

Informell kamratgranskning

Läs högt för någon annan eller be någon att läsa för att:

- identifiera de idéer och tankar som behöver utvecklas eller förtydligas.
- upptäck upprepningar, motsägelser, irrelevant information o.d.
- ge tips på omformuleringar, ordval m.m.
- ge konstruktiv kritik genom att identifiera både starka och svaga sidor av texten och ge konkreta tips på hur texten kan förbättras.
- nyttja informell kamratgranskning för att utveckla texten inför varje inlämning.

Kommunikation i tal och skrift

Kommunikation i tal och skrift

- kommunikationssituation
- omedelbart kontra fördröjt/inget gensvar
- textorganisation: tankeläsare
- stavning och kommatering
- tydlig syftning: pronomen och koherens/sammanhang
 - ✗ Per och Ahmed sysslar med datorer. Han är en mycket duktig tekniker.
 - ✓ Per och Anna sysslar med datorer. Hon är en mycket duktig tekniker.
- här och nu kontra över en tid
- flyktig kontra permanent

Målgruppsanalys

Vem är din läsare?

Kännetecknen av akademiskt skrivande

- av både allmänt och teoretiskt intresse
- vetenskaplig genomsnittlighet (t.ex. Tycho Brahe och Johannes Kepler: Mars rörelse)
- låg tolkningsbarhet
- relaterar till existerande akademiska kunskaper
- olika genrer: referat, rapport, forskningsplan, doktorsavhandling m.fl.

Vad är en rapport?

Definition: En längre skriftlig formell redogörelse för en undersökning.

Syfte: att visa att du upptäckt något som vi inte visste tidigare.

Läsare: kursare, lärare

Rapportens slutversion på kursen:
högst 10 sidor i rapportmallen.

Akademiskt språk

- Precision
- Formalitet
- Överskådlighet

Språket i rapporten: precision

Meningsnivå

X Syftet med rapporten är att undersöka mjukvaruutveckling.

✓ Syftet med rapporten är att undersöka steg i mjukvaruutvecklingen för digitala hälsotjänster i Sverige enligt modellen Agile.

Ordnivå

fackuttryck

- använd men definiera och förklara dem

nominalfraser

- skapa nominalfraser som avgränsar den företeelse som är i fokus

X objektorienterad programmering

✓ studenters objektorienterad programmering

Formler, tabeller, figurer, diagram: introducera, presentera, kommentera.

Språket i rapporten: formalitet

Språket i rapporten: formalitet

- Formellt språk både vad gäller lexikon, idiom och syntax
- Ej värdeladdade ord och värderande uttryck utan vetenskaplig argumentation
- Hela meningar, ej fragment
- Vänstertunga meningar
- Ofta längre och mer komplexa meningar
- Dock inte onödigt krångligt och avancerat

En tjänsteskrivelse torde lämpligen avfattas på en sådan vedertagen kanslisvenska, inklusive mycket långa ordbildningar och meningskonstruktioner, abstrakta associationer samt inskjutna satser, att tjänstemannens objektivitet icke kan ifrågasättas och bör dessutom passiv form företrädesvis användas.

(Stenson 1990:26)

Språkbruk i akademiskt skrivande: ett exempel

Den sedan tidigare kritiserade och ifrågasatta **utbildningen** som kännetecknas av höga men kanske föga relevanta krav, inte bara på de studenter som genomgår utbildningen, utan även på de lärare som undervisar där, något som fått till följd att studenterna ej till fullo lyckats tillgodogöra sig undervisningen, **ska** nu genom att såväl kursplaner som undervisningsmetoder – vilka alltför länge varit eftersatta – **förändras**, förhoppningsvis komma att fungera.

Utbildningen ska förändras eftersom den har varit så starkt ifrågasatt. De krav som har ställts på både studenter och lärare har varit för höga och inte heller relevanta. Alla studenter har därför inte klarat utbildningen. I och med detta kommer kursplaner och undervisningsmetoder att genomgå förändringar.

(Blomström & Wennerberg 2015:158)

Språket i rapporten: formalitet

Undvik att synas som skribent i texten (opersonlighet)

✗ Jag tycker att artificiell intelligens är farlig.

? Artificiell intelligens är farlig.

Underbygg dina antaganden genom källhänvisningar och/eller resonemang

✓ Artificiell intelligens är farlig (Brown, 2014).

ELLER gardera dig för allt man inte kan veta eller som ännu inte har undersökts (försiktighet)

✓ Undersökningen tyder på att artificiell intelligens kan vara farlig.

✓ Det verkar som ...

Språket i rapporten: formalitet

Komprimerad och ordknapp information

- håll dig till saken och sväva inte ut
- undvik talspråklig mångordighet och upprepningar
- använd substantiv och nominalfraser i stället för verbfraser

✗ Det finns emellertid även andra skäl att studera hur det går till när studenter utvecklar sitt skrivande.

✓ Det finns emellertid även andra skäl att studera studenters skrivutveckling.

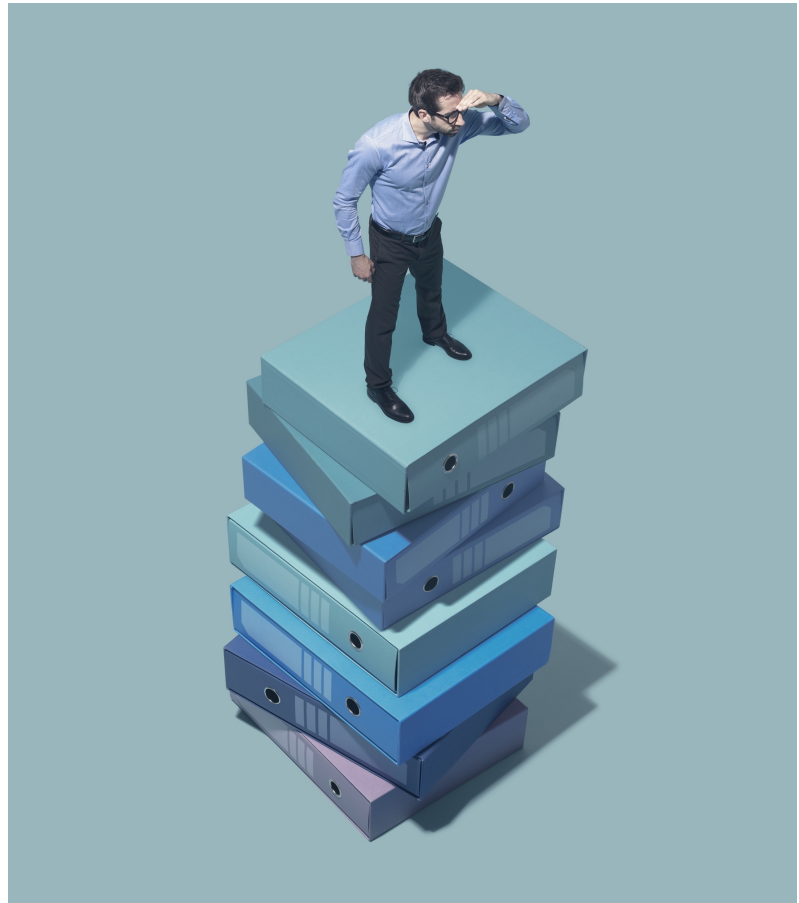
Korrekthet

- korrekt språk
- korrekt innehåll
- korrekt hantering av källor (även plagiat)

Vidare läsning

Läs kap. 7 i Walla (2004), kap. 3–4 i
Blomström och Wennerberg (2018)

Referenser

- Ask, S. (2011). *Hållbara texter: grunderna i formellt skrivande*. Stockholm: Liber.
- Björk, L., Knight, M., Wikborg, E. (1997). *The writing process: Composition writing for university students*. Lund: Studentlitteratur.
- Björklund, M. & Paulsson, U. (2003). *Seminarieboken – att skriva, presentera och opponera*. Lund: Studentlitteratur.
- Blomström V., Wennerberg, J. (2015). *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur.
- Blåsjö, M. & Wittek, L. (2017). Skrivandet i professionsutbildningar – forskningsöversikt och teoretiska utgångspunkter. I P.-O. Erixon & O. Josephson (red.) *Kampen om texten – Examensarbetet i lärarutbildningen* (s. 31–51). Lund: Studentlitteratur.
- Ivanič, R. (1998). *Writing and identity: The discursal construction of identity in academic writing*. Philadelphia: John Benjamins.
- Macken-Horarik, M., Devereux, L., Trimmingham-Jack, C. & Wilson, K. (2006). Negotiating the territory of tertiary literacies: A case study of teacher education. *Linguistics and Education*, 17 (3), 240–257.
- Rienecker, L. (2014). *Att skriva en bra uppsats*. Stockholm: Liber.
- Schött, K. et al. (2015). *Studentens skrivhandbok*. Stockholm: Liber.
- Stenson P. (1990). *Skriva i tjänsten*. Stockholm: Timbro.
- Street, B. (2004). Academic literacies and the new orders. Implications for research and practice in student writing in higher education. *Learning and Teaching in the Social Sciences*, 1(1), 9–20.
- Strömquist, Siv (2006). *Uppsatshandboken: råd och regler för utformningen av examensarbeten och vetenskapliga uppsatser*. Uppsala: Hallgren & Fallgren.
- Walla, E. (2004) *Så skriver du bättre tekniska rapporter*. Lund: Studentlitteratur.

Nästa föreläsning: Att skriva en inledning

November, 7

10.15-12.00

Linné

